

Przepisy art. 78 i n. ustawy o samorządzie powiatowym (u.s.p) regulują kwestie związane z rozstrzygnięciami nadzorczymi w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały rady powiatu. Zaś samo stwierdzenie nieważności jest podstawowym środkiem nadzorczym o charakterze merytorycznym i weryfikacyjnym stosowanym przez organ nadzoru (wojewoda lub w zakresie spraw finansowych - regionalna izba obrachunkowa). Należy też podkreślić fakt, iż wskazany powyżej przepis stanowi samodzielną podstawę prawną do wydania rozstrzygnięcia nadzorczego. Natomiast postępowanie nadzorcze ma charakter postępowania szczególnego.

Określenie ogólne „postępowanie nadzorcze” nie funkcjonuje w ustawach samorządowych i zostało ono wypracowane przez doktrynę prawa. Skutkuje to tym, że na gruncie ustawy powiatowej, nie można wskazać jakie czynności procesowe obowiązany jest podjąć organ nadzoru. Jednak art. 79 ust. 5 u.s.p. wskazuje na odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

Postępowanie nadzorcze zawsze wszczynane jest z urzędu. Ustawa powiatowa nakłada na starostę obowiązek przekazania wojewodzie uchwał rady powiatu w ciągu 7 dni od ich podjęcia, a w przypadku przepisów porządkowych termin ten wynosi 2 dni. Obowiązek ten dotyczy wszystkich uchwał podejmowanych przez radę. Następnie wojewoda przeprowadza wstępną kontrolę treści danej uchwały pod względem jej legalności. W przypadku uznania, że dany akt jest wadliwy, tzn. istnieje prawdopodobieństwo uchwały sprzecznej z prawem, to wojewoda wszczyna postępowanie nadzorcze. Przez pojęcie „sprzeczności” należy rozumieć sytuację, w której dana uchwała rady powiatu nie będzie zgodna z przepisami zawartymi w powszechnie obowiązujących aktach normatywnych. Momentem zakończenia postępowania nadzorczego jest ustalenie przez wojewodę czy dana uchwała nie narusza prawa bądź też jest sprzeczna z prawem lub je narusza. Organ nadzorczy ma obowiązek wydania odpowiedniego rozstrzygnięcia nadzorczego, mającego charakter aktu deklaratoryjnego w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia mu uchwały. W trakcie trwania postępowania organ nadzoru może podjąć w drodze odrębnego postanowienia wstrzymanie wykonania uchwały, aż do czasu uprawomocnienia się zapadłego rozstrzygnięcia nadzorczego bądź jego wzruszenia przez sąd administracyjny. Jednak nie jest to czynność obligatoryjna, a fakultatywna.

W związku z tym, że ustawa powiatowa dopuszcza w postępowaniu nadzorczym odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, rodzi to pewne niejasności. Po pierwsze należy stwierdzić, że przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały rady powiatu nie są tożsame z przesłankami nieważności decyzji wskazane w art. 156 § 1 k.p.a. Z drugiej zaś strony odpowiednie stosowanie przepisów k.p.a. daje właściwym organom powiatu możliwości „obrony”. Zatem powiat może żądać przeprowadzenia dowodu, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy np. badanie treści protokołów posiedzeń organów powiatu. Jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, wojewoda ma obowiązek dopuścić do złożenia wyjaśnień przez członków organów powiatu. Możliwe jest także przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych. Kontrowersyjną kwestią pozostaje kompetencja rady powiatu do stwierdzenia w nieważności własnej uchwały w trybie autokontroli, mającej miejsce na etapie postępowania sądowo-administracyjnego toczącego się w związku ze złożeniem skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody. Należy zauważyć, że w tym zakresie linia orzecznicza sądów administracyjnych w Polsce nie jest jednolita i funkcjonują w tym przedmiocie dwa rozbieżne poglądy. Zgodnie z pierwszym z nich rada powiatu jako organ stanowiący nie ma możliwości dokonywania uprawnień autoweryfikacji podejmowanych przez siebie uchwał. Wynika to z faktu, że zgodnie z art. 54 § 3 ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnym (p.p.s.a), organ może dokonywać autokontroli w zakresie swojej właściwości. Zaś na gruncie ustawy powiatowej, rada nie posiada takiego umocowania. Natomiast drugi z funkcjonujących w orzecznictwie poglądów wskazuje, że

Stwierdzenie nieważności uchwały rady powiatu

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 29, kwiecień 2022 08:42

Maciej Barmosz

Odśłony: 1658

w związku z ogólnym charakterem i braku wyłączeń podmiotowych i przedmiotowych przepisu art. 54 § 3 p.p.s.a – rada może stwierdzić nieważność swojej uchwały.

Odpowiednie stosowanie przepisów k.p.a, również powoduje to, że wojewoda powinien doręczyć zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego właściwemu organowi powiatu. Brak takiej czynności może być oceniany jako wadliwość postępowania skutkująca uchynieniem aktu nadzoru.

Źródła: Chmielnicki P.(red.), Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz, Warszawa 2005 / Drembkowski P. (red.), Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz, Warszawa 2019 / Makuch J., Kompetencja organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego (rady gminy, powiatu, sejmiku województwa) do stwierdzenia nieważności własnej uchwały w trybie autokontroli uregulowanej w art. 54 § 3 p.p.s.a., LEX/el. 2016